

СТАНОВИЩЕ
ОТ СЪВЕТА ЗА РАЗВИТИЕ НА
ГРАЖДАНСКОТО ОБЩЕСТВО,
КОНСУЛТАТИВЕН ОРГАН КЪМ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Относно:

Проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на проект на Закон за насърчаване на доброволчеството,

<https://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=8278>

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

Съветът за развитие на гражданското общество (СРГО) е създаден на основание чл. 4, ал. 3 от Закона за юридическите лица с нестопанска цел (ЗЮЛНЦ) и, съобразно правомощията му по чл. 4, ал. 4, т. 1 от ЗЮЛНЦ, изразява своето становище по Проект на закон за насърчаване на доброволчеството

Изразяваме принципната си подкрепа за предложения законопроект за насърчаване на доброволчеството в България. Искаме да отбележим, че близо 20 години се обсъжда темата за създаване на благоприятна среда за подкрепа на доброволческото движение в България, което е доказало, че е важен инструмент за подкрепа на значими обществени каузи за гражданско участие и споделяне на ценности. Доброволчеството е от съществено значение за дейността на гражданските организации, тъй като именно доброволците са основната група лица, които са ангажирани в дейностите на гражданските организации. В тази връзка, подобна законодателна рамка трябва да бъде изключително насърчителна, с конкретни стимули за разгръщане на доброволческото движение, както и включваща възможно най-широк кръг заинтересовани страни да имат реални възможности бъдат ефективни участници в процеса на организиране и подкрепа на доброволците.

Няколко организации, членове на СРГО, бяха членове на работната група към Министерство на младежта и спорта и взеха активно участие в процеса на подготовка на общественото обсъждане на предложенията със широк кръг заинтересовани страни. Това бе изключително важен процес, който помогна да се проверят към актуална дата нуждите и нагласите на заинтересованите страни, ангажираните институции и обществеността. Затова становището на СРГО е, че предложеният законопроект в най-голяма степен отговаря на актуалните обществени очаквания към една политика за насърчаване на доброволчеството.

По конкретно внимание искаме да обърнем на следните важни въпроси, които се засягат в законопроекта:

1. Държавна политика в областта на доброволчеството

Предложеният законопроект дава ясна рамка на държавната политика по отношение на доброволчеството, като изрично определя нейната задача да бъде „насърчителна“, и определя конкретните ѝ параметри и инструменти: чрез финансов механизъм за подкрепа на проекти в сферата и създаване на условия за взаимодействие между органите на изпълнителната власт и заинтересованите неправителствените организации с цел развитие и популяризиране на доброволческите дейности. Заложено е политиката да бъде развивана на най-високо ниво в изпълнителната власт, а именно – Министерски съвет. Предложението СРГО да бъде конкретния орган, който да отговаря за реализирането на тези правомощия е добър подход, защото: от една страна, ще бъде осигурен хоризонтален и холистичен подход към темата за доброволчеството, тъй като няма да е зависимо от конкретната тема на отделно министерство, със своите специфични задачи. На второ място, в рамките на изпълнителната власт СРГО е консултативният орган с най-широко представителство на граждански организации от различни сектори. Това ще помогне да бъдат отразени гледните точки на организации от различни сектори. Възможността стратегическата визия за развитие на доброволческите дейности да бъде включено в Стратегията за подкрепа на развитието на гражданските организации в Република България е подходящо, тъй като ще интегрира визията и мерките за подкрепа на доброволчеството заедно с другите хоризонтални мерки, които биха засегнали гражданския сектор. Изрично искаме да подчертаем важността на предвидената насърчителна мярка за допълнителен отпуск, включително и за държавни служители. Според национално социологическо изследване основна пречка за доброволците е именно липсата на време, в което да реализират доброволческата си дейност.

2. Дефиниции и ценности

Предложението за законодателна уредба въвежда яснота по отношение на основните термини, които имат значение за създаване на добра правна рамка. Конкретното определяне на доброволческата дейност ще бъде полезно с оглед на това да не създават проблеми в практиката по отношение на безвъзмездното предоставяне на работна сила. Въведените видове доброволчество дават възможност за прилагане на различни режими на задължение и отговорности, което дава възможност за намаляване на административната тежест върху организаторите при краткосрочни прояви. Една важна обратна връзка в рамките на обществената дискусия по повод закона за насърчаване на доброволчеството е въвеждане на термина корпоративно доброволчество, което е в синхрон с най-добрите световни практики по темата и ще насърчи допълнително работодателите да организират корпоративни доброволчески инициативи, които управляват като активни участници в солидарната икономика.

Залагане на принципи и ценности в закона ще помогне да бъде постигната основната цел на закона, която е насочена към създаване на благоприятни условия и среда за изграждане на култура на доброволчество, участие и солидарност в обществото. Предварителните проучвания показват, че тази култура все повече има потенциал да бъде разгърната, включително от най-ранна детска възраст като част от обучението по гражданско образование и възпитание на ценности на солидарност и ангажираност с общността и глобалния свят.

3. Защита на доброволеца

Съществено значение за насърчаване на доброволческата дейност има изричното регламентиране на предвидените защиты в полза на доброволците, които са разписани в конкретни разпоредби, обединени в принципи. Това е подход, който ще даде възможност дори при възникване на отделни ситуации, които не са обхванати от конкретните разпоредби на закона, да могат да се търсят решения, съобразно принципа, който дава гаранциите за адекватното, справедливо, подходящо за възрастта и положението подкрепа и съдействие. Принципите въвеждат директни забрани (например основани на признаците за дискриминация), но и конкретни задължения за организаторите, които да помогнат доброволците да упражнят своята доброволческа дейност (задълженията, свързани с доброволчество, в което участват деца).

Допълнително, всички конкретни права на доброволеца са разписани в чл. 21, включително задълженията за осигуряване на безопасни условия на труд, подходяща екипировка, възможност да подпише договор, за да бъдат допълнително уредени важни въпроси, свързани с упражняване на доброволческата дейност. Съответно основните гаранции са предвидени в текстовете, регламентиращи задълженията и отговорностите на организатора на доброволческата дейност. Предвидени са текстове, свързани с отговорности на доброволеца, които имат за цел да дадат гаранции към всички трети страни, които са получатели на доброволческата дейност.

Предвиденото минимално необходимото съдържание на договора и удостоверителните документи ще помогне практиката от една страна да се уеднакви, като им даде законови гаранции за форма и съдържание, но също така възможност за разпознаване и зачитане на доброволческия труд.

В заключение, изразяваме пълната си подкрепа към предложения законопроект за насърчаване на доброволчеството. Това е девети законопроект в последните 20 години, който е представен за публично обсъждане. Той има амбицията да създаде една съвременна правна рамка, която е с насърчителен характер и има потенциал да помогне да се увеличи доброволческото движение в България.

Членове на Съвета за развитие на гражданското общество:

Фондация „БЪЛГАРСКИ ЦЕНТЪР ЗА НЕСТОПАНСКО ПРАВО“
Сдружение „БЪЛГАРСКИ ДАРИТЕЛСКИ ФОРУМ“
Фондация „РАБОТИЛНИЦА ЗА ГРАЖДАНСКИ ИНИЦИАТИВИ“
Фондация „СВЕТЪТ НА МАРИЯ“
Фондация „БЪЛГАРСКИ ФОНД ЗА ЖЕНИТЕ“
Сдружение „АСОЦИАЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ЖУРНАЛИСТИ-БЪЛГАРИЯ“
Фондация „ЗАЕДНО В ЧАС“ Сдружение "БЪЛГАРСКИ ЧЕРВЕН КРЪСТ"
Сдружение „БЪЛГАРСКИ ХЕЛЗИНКСКИ КОМИТЕТ“
Фондация „ЗА НАШИТЕ ДЕЦА“
Сдружение „АСОЦИАЦИЯ НА ПАРКОВЕТЕ В БЪЛГАРИЯ“
Сдружение „БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ ЗА АЛТЕРНАТИВЕН ТУРИЗЪМ“
Сдружение „ЕКВИЛИБРИУМ“
Фондация „КАРИН ДОМ“